

[Hjalger Hansen.]

med vurderingen af det grundlag, jeg nævnte før, nemlig hjemmestyreudvalgets betænkning.

Jeg tror, at det fortsat i mange år fremover vil være nødvendigt, at der overføres væsentlige kapitaler fra det danske samfund til det grønlandske samfund. Jeg mener, det vil være muligt at skabe et system, hvor en sådan kapitaloverførsel kan finde sted inden for et hjemmestyres rammer, men jeg tror, det vil være lettere, hvis der til den tid vil være mulighed for olieindtægter eller indtægter fra anden minevirksomhed.

Der står i mineloven, som det også er nævnt i debatten allerede — jeg tror, det var af det ærede medlem hr. K. J. Mortensen — at overskud skal tilfalde det offentlige, og det er tilkendegivet i forbindelse med minelovens vedtagelse, at herved tænkes på en fordeling mellem statskassen og landskassen af eventuelle midler.

Jeg har i november måned 1974 i et møde med landsrådets forretningsudvalg haft den første drøftelse af dette problem, og jeg har af Grønlandsministerens indlæg i dag forstået, at disse drøftelser er fortsat, for så vidt angår det aktuelle overskud fra den igangværende minevirksomhed i Grønland.

Det, jeg har fornemmet der lå bag denne forespørgsel, der er stillet af socialistisk folkeparti, er, at man ville forsøge at bruge oliepolitikken, eller skal vi nøjes med at sige koncessionspolitikken, for vi ved jo endnu ikke, om der er nogen olie, at bruge denne koncessionspolitik til at presse folketingsind i en hjemmestyrepolitik. Jeg vil gerne sige, at det er min opfattelse, at dette hverken er rimeligt eller nødvendigt. Jeg tror, folketingsind vil være lige så interesseret som landsrådet i at finde en løsning, som tilgodeser de ønsker om større indflydelse på og større ansvar for egne sager, som grønlænderne måtte have. Jeg føler mig overbevist om, at dette ting vil have denne indstilling, når de afgørelser skal træffes.

Derfor er jeg skuffet over, at SF har villet stille denne forespørgsel. Den var unødvendig, og den bør ikke få indflydelse på den danske politik på de to vigtige områder, som er omtalt i forespørgsels tekst. Vi bør fastholde den linje, der er lagt på koncessionsområdet, og vi bør fortsætte den linje,

som nu under tre regeringer har været fastholdt med ønsket om en udvikling frem mod et grønlandsk hjemmestyre.

Må jeg til slut blot gøre opmærksom på, at venstre kan ikke stemme for den af hr. Lars Emil Johansen foreslåede dagsorden. Vi agter at stemme imod.

Dohrmann (FP):

Det står helt klart, at i takt med at folketingsind år efter år har bevilget flere og flere penge til Grønland, er utilfredsheden og grønlændernes mindreværdsfølelse vokset tilsvarende. Grønlænderne føler sig i dag som en slags magtesløse tilskuere, som med undrende øjne betragter hele den udvikling, som foregår omkring dem.

En ting har man glemt, og det er hensynet til den grønlandske befolkning. Planlægningen, ansvaret, hele administrationen har man overladt enten til embedsmænd her i København eller også til udsendte danskere i Grønland. Vi har både her i Danmark og i Grønland opbygget et fantastisk administrationsapparat. Vi sender hundredvis af udsendte derop. Vi bygger boliger, og en tredjepart af disse boliger bliver besat af udsendte. I skolerne undervises der hovedsagelig af danske lærere. På grund af den store forskel, der er på det danske og det grønlandske sprog, kan børnene overhovedet ikke, i hvert fald ikke i de første år, følge med i den undervisning, der foregår. Man har med andre ord forsømt undervisningen, oplæringen, af grønlænderne.

Foruden disse ting kommer så den store forskel, der er på grønlandsk kultur, grønlandsk tankegang og i hele taget den opfattelse, som grønlænderne har. Vi er to vidt forskellige folk. Vi har prøvet på mere eller mindre at fordanske grønlænderne. Nu begynder så især de unge grønlændere at spørge sig selv: hvad er det egentlig, som foregår i vores land? Og selv om mange vil opfatte det anderledes, betragter jeg det som et sundhedstegn. Intet er så deprimerende som passive mennesker, og derfor må vi danskere ikke forsøge at lukke øjnene for, hvad der virkelig ligger bag de grønlandske tanker om øget selvstyre.

Med hensyn til oliekoncessionerne på Grønland mener jeg ikke at der er gjort noget forkert. Jeg mener heller ikke, det er noget, der er blevet forceret. Det skal jeg